

Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker 2010

Onderstaande tabellen geven een beeld over 2010 van het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker in de regio Midden-West. De gehanteerde definities bruto-opkomst, netto-opkomst en beschermingsgraad komen uit het Handboek Kwaliteitsrichtlijnen. De kengetallen hiernaast zijn volgens die definities tot stand gekomen. Het bruto-opkomst percentage volgt uit de berekening van het aantal uitstrijkjes gedeeld door het aantal uitnodigingen. Het netto-opkomst percentage is het aantal uitstrijkjes gedeeld door het aantal uitnodigingen minus het aantal afmeldingen via de antwoordformulieren. De beschermingsgraad is het aantal cliënten bij wie de baarmoederhals en/of baarmoeder is verwijderd (UE) en het aantal cliënten dat recent een uitstrijkje heeft laten maken (RU). Dat aantal wordt opgeteld bij het aantal uitstrijkjes dat na de uitnodiging is gemaakt, gedeeld door het aantal uitnodigingen.

Bruto-opkomstpercentage: 57%
Netto-opkomstpercentage: 63%
Beschermingsgraad: 61%

Oudere vrouwen melden zich vaker definitief af voor het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker vanwege een verwijderde baarmoederhals (13% van de afmeldingen). Jongere vrouwen stellen vaker hun deelname uit door een zwangerschap of een recente bevalling (35% van de afmeldingen). Dit laatste verklaart enigszins de lagere deelname aan het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker bij vooral het jongste geboortecohort. Op de lange termijn (de uitnodiging is vijf jaar geldig) ontstaat een ander beeld in de deelname aan het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. Dan heeft een deel van de jongere vrouwen alsnog deelgenomen, een half jaar na de bevalling.

Bruto resultaten 2010

Geboortecohort	Aantal uitnodigingen	Aantal uitstrijken	Bruto opkomst %
1950	23.394	14.309	61
1955	26.043	14.534	56
1960	30.742	20.176	66
1965	33.105	18.621	56
1970	35.648	22.059	62
1975	29.406	15.437	52
1980	29.891	14.236	48
Totaal	208.229	119.372	57

Toelichting: peildatum 7 maart 2011

Netto resultaten 2010

Geboortecohort	Aantal uitnodigingen	Aantal afmeldingen	Afmeldingen %	Netto doelgroep	Netto opkomst %	Non-respons %
1950	23.394	2.330	10	21.064	68	29
1955	26.043	1.693	7	24.350	60	32
1960	30.742	2.047	7	28.695	70	38
1965	33.105	1.552	5	31.553	59	30
1970	35.648	2.497	7	33.151	67	37
1975	29.406	3.696	13	25.710	60	26
1980	29.891	4.503	15	25.388	56	32
Totaal	208.229	18.318	9	189.911	63	44

Toelichting: peildatum 7 maart 2011

Geboortecohort	Aantal uitnodigingen	UE (uterus extirpatie)	RU (recent uitstrijk)	UE+RU	Totaal	Beschermingsgraad%
1950	23.394	750	509	1.259	15.568	67
1955	26.043	499	592	1.091	15.625	60
1960	30.742	529	850	1.379	21.555	70
1965	33.105	376	699	1.075	19.696	59
1970	35.648	206	958	1.164	23.223	65
1975	29.406	49	727	776	16.213	55
1980	29.891	15	722	737	14.973	50
Totaal	208.229	2.424	5.057	7.481	126.853	61

Toelichting: peildatum 7 maart 2011. Tijdvak: 1-11-2009 tot en met 16-4-2011

Samenvatting jaarverslag 2010

Voorwoord

Bevolkingsonderzoek Midden-West behoeft in deze samenvatting van het jaarverslag 2010 geen nadere introductie. Het woord fusie is naar de achtergrond verdrongen en vervangen door harmonisatie. De bereikte harmonisatie van de operationele processen en de arbeidsvoorwaarden moet leiden tot synergie in de bedrijfsvoering, in 2010 en de jaren daarna. De maatregelen die nodig waren voor harmonisatie zijn uiteraard genomen nadat er binnen de organisatie draagvlak voor gecreëerd is. Net als in 2009 is ook in 2010 voor het personeel een 'dagje uit' en een kerstdiner georganiseerd. De eerste tradities lijken hiermee hun intrede te hebben gedaan.

De door KEMA verrichte audit is in 2010 zeer positief verlopen en heeft Bevolkingsonderzoek Midden-West weer een kwaliteitscertificaat opgeleverd.

In deze samenvatting van het jaarverslag 2010 staan de belangrijkste cijfers van de uitvoering en resultaten van beide bevolkingsonderzoeken.

Het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker is in januari 2010 gestart met het sturen van uitslagbrieven naar cliënten. Deze complexe operatie gaat uit van zes verschillende uitslagbrieven gekoppeld aan specifieke uitslagen. Er is in 2010 veel aandacht uitgegaan naar de participatie van de jongste leeftijdsgroep aan het bevolkingsonderzoek. Dit gebeurde vooral door de kennis over baarmoederhalskanker en het bevolkingsonderzoek te vergroten waardoor vrouwen bewust kunnen kiezen voor deelname aan het bevolkingsonderzoek. Ook is een nieuwe pilot gestart voor het screenen met de HPV-thuistest. Een definitief advies van de Gezondheidsraad over de cervixscreening wordt medio 2011 verwacht.

In 2010 is het project digitalisering borstkankerscreening (Digibob) succesvol afgerond. Digibob heeft geresulteerd in meer standaardisatie binnen het bevolkingsonderzoek en meer efficiëntie en verbetering in de keten. Bovendien heeft Digibob het bevolkingsonderzoek borstkanker toekomstbestendiger gemaakt; het biedt mogelijkheden voor verbetering van de screening en screening bij jongere vrouwen. Het Digibobproject heeft veel gevergd van de medewerkers van Bevolkingsonderzoek Midden-West, maar we kunnen trots zijn op onze inspanningen, want tijdens het project ging het bevolkingsonderzoek gewoon door! Direct aansluitend op de digitalisering is het nieuwe schema van beoordelingscriteria voor radiologen ingevoerd, het BI-RADS systeem. In 2010 is dit schema verwerkt in een geautomatiseerd systeem binnen het Image Management Systeem (IMS) voor radiologen.

Verder is er landelijk hard gewerkt aan de voorbereiding van de medische beelduitwisseling tussen screeningsorganisaties en ziekenhuizen; MammoXL. In 2011 zal medische beelduitwisseling landelijk worden ingevoerd. In november 2010 heeft Bevolkingsonderzoek Midden-West, naast de vaste (heringerichte) screeningsunit in Utrecht, ook een vast onderzoekscentrum in Amsterdam geopend. De verwachting is hiermee een inhaalslag op de uitloop in inter vallen te kunnen realiseren.

In 2010 is een nieuwe landelijke functiebeschrijving voor laboranten gerealiseerd. Ook is een plan ontwikkeld voor de werving van laboranten; dit plan zal in 2011 worden uitgevoerd. Het LRCB (Landelijk Referentiecentrum voor Bevolkingsonderzoek) en de screeningsorganisaties hebben in 2010 een plan gemaakt om de opleiding van screeningslaboranten te laten verzorgen door de screeningsorganisaties zelf. Het LRCB blijft toezicht houden op de kwaliteit van de opleiding en zorgt voor theoretische onderbouwing. Voor onze regio zullen de instructie- en stageperiode in de vaste SE19 in Utrecht plaatsvinden. Ook mogen we niet vergeten dat Bevolkingsonderzoek Midden-West in 2010 belangrijk heeft kunnen bijdragen aan de MASS-trial, een onderzoek dat nagaat of voor vrouwen met BIRADS-0 (onvoldoende informatie op mammografie) een verkorte route voor aanvullend onderzoek helpt om te voorkomen dat er nodeloos belastend onderzoek wordt verricht.

De in 2010 uit Stibob en CIS ontstane coöperatie FSB – Facilitaire Samenwerking Bevolkingsonderzoeken – levert vanuit de Landelijke Beheer Organisatie (LBO) een helpdesk voor alle screeningsorganisaties. Het LBO is gevestigd in Utrecht en faciliteert daar ook vergaderruimtes.

Eind oktober 2010 is in Amsterdam het eerste internationale symposium 'Crossing borders in Breast Cancer Screening' gehouden. Bevolkingsonderzoek Midden-West leverde een bijdrage door aan de Noordermarkt in Amsterdam een mobiel onderzoekscentrum open te stellen voor buitenlandse gasten.

Veel zaken hebben ons uitzicht het afgelopen jaar veranderd en ons inzicht doen groeien. Uiteraard blijven wij, in vertrouwen, de blik vooruit richten!

Maart 2011

A. Bartels – Kortland
Raad van Bestuur

Bevolkingsonderzoek borstkanker 2010

De tabellen geven de cijfers van het bevolkingsonderzoek borstkanker weer over 2010 voor de gehele regio van Bevolkingsonderzoek Midden-West. Over de periode 2007 – 2008 zijn de gegevens van voormalig Preventicon en voormalig SKP/IKA samengevoegd. Vanaf 2009 zijn zij gefuseerd tot Bevolkingsonderzoek Midden-West.

De doelgroep daalde met 13.980 vrouwen tot 642.812 (peildatum 31 december 2010). Deze daling is veroorzaakt door de overdracht van de screening in de gemeenten Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Tiel en Zaltbommel aan Bevolkingsonderzoek Oost eind 2010. Deze overdracht vond plaats vanwege de herindeling na de fusies tot vijf screeningsorganisaties. In 2011 zullen ook de gemeenten Buren, Nijkerk, Neerijnen en Lingewaai aan Bevolkingsonderzoek Oost worden overgedragen. Begin 2011 worden de gemeenten Noordoostpolder en Urk door Bevolkingsonderzoek Noord aan Bevolkingsonderzoek Midden-West overgedragen.

Van het aantal vrouwen in de doelgroep wordt in principe maximaal de helft uitgenodigd. Dit komt doordat de screening om de twee jaar is. Echter, ongeveer 6,6% van de cliënten is geblokkeerd voor uitnodiging. Dat kan zijn omdat er borstkanker bij hen is geconstateerd of omdat zij zelf hebben verklaard niet meer voor de screening uitgenodigd te willen worden.

De opkomst bij het bevolkingsonderzoek borstkanker bedraagt in 2010 78,49%. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2009. De lagere deelname wordt gezien in alle leeftijdsgroepen en lijkt een trend van de recente jaren. Met het afstaan van de Betuwe en Nijkerk aan Bevolkingsonderzoek Oost neemt het aandeel van de doelgroep uit stedelijke gebieden toe. In stedelijke gebieden is de deelname aan het bevolkingsonderzoek lager.

In 2010 is gemiddeld 218 dagen gescreend. Het aantal onderzoeken is uitgekomen op 215.455; een stijging ten opzichte van 2009 met 5.050 onderzoeken. De productie is in 2010 lager dan begroot door de overgang naar digitale screening in een deel van de regio en het verlaat starten van het extra (vaste) onderzoekscentrum in Amsterdam. De overgang naar digitale screening is in 2010 afgerond.

Van de 215.455 onderzochte vrouwen zijn in 2010 4.885 vrouwen (2,3%) verwezen voor nader onderzoek. De detectie van borstkanker lijkt zich de afgelopen jaren te stabiliseren rond 5,6 – 5,7 per 1000 onderzochte vrouwen.

Opkomstcijfers 2007-2010

	2010	2009	2008	2007
Aantal vrouwen in de doelgroep	642.812	656.792	636.287	631.946
Aantal uitnodigingen	274.483	264.965	277.304	271.460
Waarvan herhalingsuitnodigingen	14.242	17.844	18.536	27.721
Waarvan onderzocht	215.455	210.405	223.402	217.312
Opkomst (in %)	78,49	79,41	80,56	80,05

Opkomst per leeftijdsklasse 2007-2010 (in %)

Leeftijd	2010	2009	2008	2007
<50	75,4	76,4	77,8	78,6
50-54	77,2	78,7	79,8	79,7
55-59	78,7	79,9	81,0	80,9
60-64	80,1	81,7	82,3	81,6
65-69	80,0	80,2	81,9	81,0
70-74	75,4	76,1	77,9	76,4
>74	72,3	66,0	75,0	73,4

Verwijscijfers 2007-2010

	2010	2009	2008	2007
Aantal verwijzingen	4.855	4.067	4.031	3.772
Verwijscijfer (in %)	2,3	1,9	1,8	1,7
Verwijscijfer 1e ronde (in %)	3,7	3,7	3,5	3,1
Verwijscijfer vervolgronde (in %)	1,9	1,7	1,6	1,5
Detectiecijfer (in %)	nog onbekend	5,7	5,6	5,7

Productiecijfers 2007-2010

Onderzoekscentrum	2010		2009		2008		2007	
	dagen	onderzoeken	dagen	onderzoeken	dagen	onderzoeken	dagen	onderzoeken
Utrecht SE19	251	20.833	252	18.664	246	19.693	249	20.085
Amersfoort SE77	229	14.489	256	15.534	226	14.385	223	14.471
Heuvelrug SE78	230	13.981	200	13.736	226	13.836	213	13.570
Woerden SE79	216	13.577	200	12.161	217	14.011	217	14.077
Betuwe SE58	219	13.679	220	12.482	209	13.115	205	12.993
Alkmaar SE38	238	14.487	219	14.002	231	15.110	225	14.198
Den Helder SE39	224	13.770	240	15.249	231	14.720	211	13.559
Hoorn SE86	216	13.055	219	13.998	222	14.740	233	15.170
Haarlem SE34	205	12.447	242	13.686	226	14.546	232	14.929
Zaanstad SE35	202	12.361	246	14.593	234	15.053	212	13.827
Amsterdam NO SE36	234	12.693	218	12.977	233	14.339	238	14.829
Amsterdam ZW SE37	228	12.271	218	13.092	236	15.151	239	14.957
Amstelveen/Amsterdam SE33	136	7.911	209	12.633	227	14.729	207	13.373
Lelystad SE40	226	13.237	220	12.980	232	14.443	222	14.097
Hilversum SE41	224	13.203	221	13.706	236	15.249	208	12.837
Purmerend SE85	215	13.461	30	912	-	-	-	-
Gemiddeld	218	13.466	213	13.150	229	14.875	222	14.465